

FORHOLDET MELLEM ENGROS- OG DETAILPRISERNE FOR NOGLE LEVNEDSMIDLER

AF KJELD BJERKE

INDLEDNING

I det følgende skal gives en Analyse af Forholdet mellem Engros- og Detailpriserne for følgende Varer: Mælk, Ost, Smør, Æg, Okse- og Kalvekød, Svinekød og Flæsk, Fisk, Brød, Sukker, Hvidkaal, Gulerødder og Kartoffler. Der er to Hovedspørgsmaal at undersøge og forklare, dels hvorfor der findes en ofte betydelig Forskel mellem Engros- og Detailprisen, dels hvorfor denne Forskel ændres fra Tid til anden.

Naar Detailpriserne almindeligvis ligger betydeligt over Engrospriserne, skyldes det selvsagt, at der kommer forskellige Omkostninger paa ved at bringe Varer fra Producenten eller Grossisten og til Forbrugeren. Hvis man udregner, hvor meget Engrosprisen udgør af Detailprisen for nogle af de foranførte Varer — hvilket altsaa belyser, hvor stort Tillæg der maa lægges paa Engrosprisen for at faa Detailprisen — viser en saadan Beregning, at Forskellen ikke er den samme for de enkelte Varer. Mindst er Forskellen for Varer som Smør og Æg. For disse udprægede Eksportvarer foreligger der ugentlige Noteringer; dette i Forbindelse med Varernes fuldkomne Karakter af at være Standardvarer synes at bevirke to Ting, nemlig dels at Spillerummet mellem Engros- og Detailprisen er ringe, og dels at dette Spillerum ikke ændres væsentligt, selvom Engrospriserne varierer stærkt. I Modsætning hertil er Spillerummet for en Vare som Fisk meget betydeligt, og som det senere vil fremgaa, varierer Spillerummet her stærkt, naar Engrospriserne ændres.

Naturligvis er Spillerummet stort, naar man sammenligner Raavarer med Færdigvarer, f. Eks. Rug med Rugbrød eller Sukkerroer med stødt Melis, idet da hele Omdannelsesprocessen fra Raavare til Færdigvare indgaar med sine Omkostninger. Sam-

menligner man Detailprisen med Producentprisen, kan Forskellen ogsaa blive meget betydelig, saafremt Mellemandelen har en relativ Monopolstilling. I dette Tilfælde driver Grossisten Detailprisen i Vejret, uden at Detailhandleravancen er blevet særlig stor. Dette maa antages at være Tilfældet indenfor Fiskehandelen.

En mere generel Undersøgelse over, hvilke Omkostningselementer der spiller en Rolle ved Detailhandelen, er foretaget af Institutet for Historie og Samfundsøkonomi og skal ikke behandles nærmere her. Derimod skal det understreges, at hvis Engrospriserne falder af en eller anden Aarsag, som ikke paavirker det indenlandske Lønnings- og Renteniveau eller Udgiften til Husleje, vil Spændvidden mellem Engros- og Detailpriserne blive forrykket.

Disse Forhold spiller en betydelig Rolle til en Forklaring af Ændringerne i Spændvidden set paa længere Sigt, idet de anførte Omkostninger i det lange Løb maa være medbestemmende for Detailprisen Højde over Engrosprisen; men det er ogsaa indlysende, at disse Omkostninger ikke alene er afgørende for Detailprisens Højde. Blandt andet vil en relativ Knaphed eller Overflod paa det indenlandske Marked af en Vare, som fortrinsvis sælges i Udlandet, kunne paavirke Engros- og Detailpriserne forskelligt, idet Engrosprisens Højde bestemmes af Udlændets Markedsforhold, medens Detailprisen alene bestemmes af Forholdet i Indlandet.

For at faa en Forestilling om, hvorledes Engrosprisen, Detailprisen og nogle af de Omkostningselementer, der indgaar i Detailprisen, har udviklet sig i Aarene efter Krigen, kan man sammenholde Engrospristallet for henholdsvis Levnedsmidler og Eksportvarer med Fødevarerudgiften og Udgifterne til Bolig, Brændsel og Belysning. I Aarene fra 1925—31 har der fundet en Stigning Sted i Boligudgiften, medens Engrospriserne er faldet, hvilket i nogen Grad forklarer, at Fødevarerudgifterne ikke falder saa stærkt som Engrospriserne, ligesom omvendt de relativt stærkt stigende Engrospriser for de senere Aar ikke er ledsaget af en lige saa stærk Stigning i Detailpriserne, fordi bl. a. Boligudgiften (Huslejen) ikke er steget tilsvarende. Saafremt der forelaa Oplysning om Arbejdslønninger for Medhjælpere indenfor Detailhandelen, vilde man formentlig ogsaa have set, at disse var væsentligt mere tungt bevægelige end Engrospriserne, hvorfor Detailpriserne altsaa ogsaa af denne Grund maa svinge mindre end Engrospriserne.

Med Udgangspunkt i disse Betragtninger, skal man gaa over til en summarisk Undersøgelse af Forholdet mellem Engros- og Detailpriserne for de fornævnte Varer i Perioden 1920—29, samt en mere detailleret Undersøgelse over Udviklingen fra 1929—36.

UDVIKLINGEN 1920—1929.

I 1920 kulminerede den Prisinflation, der begyndte under Kri-gen. I de følgende Aar faldt Priserne, idet Danmark ogsaa blev ramt af den almindelige Deflation, der satte igennem i Slutningen af 1920. Denne Bevægelse afløstes dog ret hurtigt af stigende Priser i Forbindelse med en fortsat Depreciering af den danske Krone, indtil man i Slutningen af 1924 gik ind for en Opskrivning. Denne fandt Sted i Løbet af 1925, og i 1926 gennemførtes Guld-møntfoden. I den følgende Periode indtil 1929 laa Engros- og De-tailpriserne ret stabile, og der fandt en almindelig økonomisk Op-gang Sted.

Sammenholder man Engros- og Detailpriserne i denne Periode, idet man tager 1920 som Udgangspunkt, har Prisudviklingen for de enkelte Varer været ret forskellig¹⁾.

For Mælk er Spillerummet under Prisfaldet fra 1925—1929 blevet noget større. Dette skyldes sikkert nogle af de foran paapegede For-hold, at f. Eks. Udgifterne til Distribueringen ikke er faldet saa meget som Producentprisen. Maaske har ogsaa en Tendens til et stigende Forbrug af Mælk i denne Periode været medvirkende til at holde Detailprisen oppe. Iøvrigt er det værd at understrege, at Forskellen mellem Producentpris og Detailpris er meget be-tydelig for Mælkens Vedkommende, et Forhold, som skyldes de

¹⁾ For de fleste Varer er Engrospriserne Noteringen, d. v. s. en Af-regningspris, der for Eksportvarernes Vedkommende er paavirket af Afsætningsmulighederne i Udlandet. Iøvrigt svarer Noteringerne for Smør, Mælk, Flæsk og Æg og Prisen paa Sukkerroer nogenlunde til den af Producenterne opnaaede Betaling, medens Prisen paa de øvrige Salgsvarer, f. Eks. Kartoffler, der som Helhed støtter sig til almindelige Markedsnoteringer, gennemgaaende er noget højere end de Priser, Land-mændene faktisk har opnaaet for disse Varer. For Torsk og Rødspætter er Prisen den til Fiskerne betalte, medens Prisen for Klipfisk er Indførsels-prisen, hvilket ogsaa er Tilfældet for Rug og Hvede, hvor man har taget Indførselsprisen for amerikansk Korn. For Hvede- og Rugmel har man anvendt Produktionsprisen fra Produktionsstatistiken. Detailpriserne er de af Det statistiske Departement offentliggjorte, idet man har beregnet Aars-gennemsnittet paa følgende Maade: $\frac{1}{2} \times$ Januarprisen, April-, Juli- og Oktoberprisen samt $\frac{1}{2} \times$ det følgende Aars Januarpris.

betydelige Omkostninger, der maa løbe paa, naar Mælken skal leveres til de enkelte Forbrugere tilmed som Flaskemælk.

Ser man dernæst paa Udviklingen i Forholdet mellem Engros- og Detailpriserne for Smør og Æg, har Detailprisen i denne Periode stort set fulgt Engrosprisen. Naar Overensstemmelsen er saa god, skyldes det sikkert, at de anførte Varer er Standardvarer, for hvilke Noteringen (Engrosprisen) er nogenlunde normgivende for Variationerne i Detailprisen. Ogsaa for Smør og Æg ser man dog, om end i mindre Grad, at Engros- og Detailpriserne nærmer sig til hinanden under stigende Priser, medens derimod Spændvidden bliver større under faldende Priser, fordi der som tidligere anført i Detailprisen indgaar visse Omkostningselementer, som normalt ikke svinger saa hurtigt og kraftigt som Engrospriserne, f. Eks. Husleje, Arbejds løn og Rente.

Til Belysning af dette Forhold anføres nedenstaaende Tabel.

	Smør				Æg			
	1920 = 100	1920	1922	1924	1929	1920	1922	1924
Engrospris	100	60	82	47	100	47	57	30
Detailpris	100	67	82	52	100	52	58	35

Det fremgaar heraf, at da Priserne kulminerer i 1924 er Forholdet mellem Engros- og Detailpriserne atter det samme som i 1920, medens derimod Detailpriserne i 1929, efter at det store Prisfald har fundet Sted, ikke er faldet saa stærkt som Engrospriserne.

Med Hensyn til Prisudviklingen for Kød og Flæsk er der en typisk Forskel. Detailprisen for f. Eks. fersk Svinebov følger Engrosprisen for Flæsk fuldt ud, medens i Modsætning hertil Detailprisen for Oksekød i 1929 ligger forholdsmæssigt højere end i 1920. Til Forklaring af denne Forskel i Prisudviklingen maa henvises til, at Flæsk ligesom Smør og Æg i højere Grad er en Standardvare end Kød. Detailprisen følger derfor Ændringerne i Eksportpriserne. Naturligvis maa Ændringerne i den disponible Mængde til Hjemmemarkedet kunne medføre en selvstændig Prisudvikling for Detailprisen i visse Aar; som et typisk Eksempel herpaa skal anføres Udviklingen i Aarene 1922—24, jfr. nedenstaaende Tabel.

	1920 = 100	1922	1923	1924
Engrospris:				
Flæsk		65	59	62
Detailpris:				
Fersk Svinebov		63	60	62
Mørbrad		68	64	65
Saltet Brystflæsk		67	64	66
Røget benløs Skinke		72	70	70

Man ser heraf, at medens Engrosprisen falder fra 65 til 59, falder Detailprisen ikke saa stærkt, et Forhold, der netop maa forklares ved, at den disponible Mængde af Flæsk til Hjemmemarkedet var overordentlig ringe i 1923; Forbruget pr. Indbygger var nemlig kun 12,2 kg mod 17,5 kg i 1922 og 23,3 i 1924. At det følgende Aars Rigelighed med Flæsk paa Hjemmemarkedet i nogen Grad ogsaa maatte paavirke Prisen, fremgaar af Tabellen. Iøvrigt gælder det samme Forhold som for Smør og Æg, at Spændvidden mellem Engros- og Detailprisen er blevet noget større i 1929, end den var i 1920. Men ligesom for Smørret og Æggene, er Forholdet ikke særlig grelt. Som allerede nævnt er Prisudviklingen for Kødet en anden, jfr. nedenstaaende Tabel.

Engrospris:	1920 = 100	1920	1924	1929
Oksekød 1. Kl.		100	54	32
Fedekalvekød 2. Kl.		100	62	36
Detailpris:				
Oksekød Forkød		100	69	43
— skært Kød		100	68	47
Kalvekød Forkød		100	67	43

Naar Spændvidden mellem Engros- og Detailpriserne i Perioden fra 1920—29 for Kødets Vedkommende er blevet større end for de andre omtalte Varer, staar dette maaske i nogen Grad i Forbindelse med, at den disponible Mængde har været faldende.

Men først og fremmest maa man dog antage, at den stigende Anvendelse af hermetiske Kødvarer har medført, at Kødets Kvalitet er noget bedre end tidligere, saaledes at den relativt højere Detailpris i 1929 end i 1920 i nogen Grad er Udtryk for en Kvalitetsændring.

For Fisk er der en væsentlig Forskel i Prisudviklingen for Torsk og Sild paa den ene Side og Rødspætter paa den anden. For Torsk og Sild har Engros- og Detailpriserne haft nogenlunde den samme Bevægelse gennem Aarene; den har dog for Torsken været noget mere ensartet end for Silden. For Rødspætternes Vedkommende er Detailprisen fra 1924 til 1929 ikke faldet nær saa stærkt som Engrosprisen. Denne Udvikling skyldes antagelig, at særlig Mellemandleravancen har været stærkt stigende i Perioden fra 1924—29. Dette maa ikke anses for usandsynligt, naar man husker, at Rødspætter er en udpræget Luksusvare, for hvilken Behovet antagelig ligger ret fast. Et Engrosprisfald behøver derfor ikke at paavirke Detailpriserne, idet man er nogenlunde

sikker paa at komme af med Fisken selv til den høje Pris¹⁾. Noget andet er, at hvis Misforholdet mellem Engros- og Detailpris bliver for grelt, maa man antage, at Forbrugerne i det lange Løb vil reagere.

Kendetegnende for Klipfisk er ligesom for Landbrugets Eksportvarer, at Engrosprisen her i Landet er afhængig af Verdensmarkedsprisen. Sammenholder man Engros- og Detailprisen for Klipfisk, har Spændvidden ikke været væsentlig større i 1929 end i 1920; men ganske vist maa det dog tilføjes, at for andre Aar har Spændvidden været betydelig, nemlig i Aaret 1923, hvor Engrosprisen var faldet meget betydeligt. I Modsætning hertil har Engros- og Detailpriserne nærmet sig til hinanden under Prisstigningen i 1924 og 1925, saaledes at Forholdet i 1925 atter svarer til Forholdet i 1920. Naar Detailpriserne for Klipfisk bevæger sig relativt langsomt indenfor kortere Perioder, skyldes det antagelig, at Forbruget ikke spiller nogen større Rolle i Husholdningen, og at Detailprisen for denne Vare i Relation til andre er temmelig lav.

Samenholder man Brødpriiserne med Kornpriserne og Priserne paa Mel, viser Detailprisen for Rugbrødet udmærket Overensstemmelse med Prisen paa henholdsvis Rug og Rugmel, naar man tager sit Udgangspunkt for de anførte Betragtninger efter at Maksimalprisen paa Brød er ophørt. I Modsætning hertil vil man se, at Detailprisen for Franskbrød ikke er faldet nær saa meget som Engrosprisen for Hvede eller Hvedemel siden 1922, hvilket antagelig skyldes, at saavel Møllerne som Bagerne for de seneste Aar 1928 og 1929 har taget en større Avance, hvilket bl. a. har været muligt, fordi Hvedebrød i ikke ringe Omfang er Luksus her i Landet.

Ser man paa Forholdet mellem Prisen paa Sukkerroer og Detailprisen paa Hugget Melis, er den Pris, Producenterne (Landmændene) har opnaaet i de senere Aar, faldet langt stærkere end Detailprisen.

For Hvidkaal, Gulerødder og Kartoffler synes Detailprisen i nogen Grad at have fulgt Engrosprisen. Naar Spændvidden mellem Priserne er større i 1929 end i 1920, skyldes det vel nok de foranomtalte Forhold, at Arbejdslønnen, Huslejen og Renteudgifterne ikke er faldet i samme Grad som Engrosprisen.

¹⁾ Dette ændrer ikke det Forhold, at der paa enkelte Tidspunkter, naar der pludselig er Overflod af Fisk, kan ske et pludselig Fald i Prisen, fordi Fisk er en letfordærlig Vare.

UDVIKLINGEN 1929—1936.

Ved Siden af den mere summariske Undersøgelse for de foregaaende Aar, kan man for Kriseperioden udvide Undersøgelsen til ogsaa at omfatte en Analyse af Forholdet mellem Eksportprisen og Hjemmemarkedsprisen for at se, om der har fundet en forskellig Prisudvikling Sted med Hensyn til disse Priser, og hvilken Indflydelse et saadant Forhold kan have øvet paa det hjemlige Detailprisniveau. En af Aarsagerne til, at man maa vente en forskellig Prisudvikling, er Statens Indgreb i den frie Prisdannelse i denne Periode. Saavel gennem Kontingentering som gennem indenlandske Afgifter er Prisdannelsen blevet paavirket.

Man ser da ogsaa, at fra det Øjeblik, Staten begyndte sin Støttepolitik (1933), fik Detailprisen sin egen Prisbevægelse, paavirket af den indenlandske Engrospris, medens Detailprisen før den Tid for Landbrugets Eksportvarer nøje fulgte Noteringen. Med Hensyn til selve Spørgsmaalet om Aarsagerne til Engrosprisfaldet er der ingen Grund til at komme nærmere ind derpaa, for saa vidt det ikke øvede en speciel Indflydelse paa Detailprisernes Udvikling. I denne Forbindelse skal Problemet nærmere berøres ved Omtalen af Prisudviklingen for henholdsvis Kød og Flæsk.

Ser man først paa Prisudviklingen for Mæ l k e n, er Detailprisen for Mælk ikke faldet nær saa stærkt som Producentprisen. Medens Producentprisen faldt med næsten 40 pCt. fra 1929 til 1933, faldt Detailprisen kun med 24 pCt. I den følgende Periode steg Producentprisen fra 61 til 77 og samtidig steg Detailprisen fra 76 til 92 (1929=100). Resultatet af denne Prisudvikling er altsaa blevet, at Spændvidden mellem Engros- og Detailprisen er forøget meget betydeligt under Prisfaldsperioden. Naar man erindrer, at Spillerummet i den foregaaende Periode, trods et lige saa stort Prisfald, ikke voksede nær saa meget, maa man antage, at Avancen paa Mælk er forøget en Del under Krisen.

Karakteristisk for S m ø r r e t er som allerede omtalt, at Detailprisen meget nær følger Bevægelserne i Engrospriserne; dog var dette ikke Tilfældet for et enkelt Aar, nemlig 1934, idet der i dette Aar (fra 13. Dec. det foregaaende Aar) blev gennemført en Smørordning, hvorved der blev paalagt det indenlandske Forbrug en Afgift paa ca. 35 Øre pr. kg. Dette forklarer, at medens Engrosprisen falder fra 1,71 til 1,61 Kr. pr. kg, stiger Detailprisen med 45 Øre. Da Afgiften kun var gældende for knapt et Aar, var allerede i 1935 Forholdet mellem Detail- og Engrosprisen det samme som i 1929. Engrosprisfaldet bevirkede altsaa ikke nogen Ændring

i Forholdet mellem Engros- og Detailprisen, skønt Prisfaldet var saa betydeligt. Dette skyldes vel først og fremmest, at Varen som tidligere nævnt er en Standardvare med en kendt Notering, men maaske har det ogsaa faaet nogen Indflydelse, at samtidig med Nedgangen i Detailprisen udvidedes Forbruget; der kom derfor nye Køberklasser til, for hvem Smørprisens Højde var afgørende for, om man vilde konsumere Varen eller ej.

Forbrug af Smør	
Aar	kg pr. Indbygger
1935	9,4
1934	9,1
1933	9,6
1932	8,5
1931	6,7
1930	6,1
1929	5,9

For Æg vil det være rimeligt at sammenholde Detailprisen med Hjemmemarkedsprisen (Kbhvns. Fjerkræhal prima og sekunda Æg). Særlig Variationerne i Engrosprisen for prima Æg og Detailprisen er næsten ensartede i nævnte Periode. Naar Eksportprisen har en noget anden Bevægelse end Indlandets Engrospris, skyldes det i nogen Grad, at Eksportprisen er et vejet Gennemsnit, som altsaa er paavirket af Ændringerne i Eksportens Størrelse indenfor de enkelte Maaneder eller Uger.

For Ost er Detailprisen ikke faldet saa stærkt som Engrosprisen. Denne Udvikling tyder paa Rigtigheden af, at i jo mindre Grad Varen er en Standardvare, jo større Mulighed findes der for, at Spændvidden mellem Engros- og Detailprisen kan vokse under et Prisfald.

For Kød et har der været en ganske god Overensstemmelse mellem Engros- og Detailpriserne. Det er dog værd at bemærke, at Detailpriserne ikke faldt saa stærkt som Engrospriserne i Perioden fra 1929 til 1933, hvilket vel nok i nogen Grad skyldes, at der findes et selvstændigt indenlandsk Kødmarked, som ikke i samme Grad som Smør- og Ægmarkedet er paavirket af Eksportforholdene. Betragter man Bevægelsen i de forskellige Engrospriser fra 1933, er den indenlandske Engrospris for Oksekødet steget stærkere end Eksportprisen. Denne Stigning finder man afspejlet i Detailprisen; den maa tilskrives den Støttepolitik, der siden 1933 er ført gennem Destruktionsordningen (d. v. s. Nedslagning af Kreaturer til en bestemt Pris, for derved at aflaste Markedet). Det

tyder paa, at denne Politik har medført en stærkere Stigning i Engrosprisen end i Detailprisen.

Sammenholder man for Flæskeets Vedkommende den indenlandske Engrospris (Flæskehallen) med Detailprisen, er Overensstemmelsen udmærket. Naar Overensstemmelsen er knap saa god, naar man sammenholder Detailprisen med Noteringen eller Eksportprisen, skyldes det den gældende Svineordning, ved hvilken Eksporten og en Del af det indenlandske Forbrug er blevet kontingenteret. Dette Forhold bevirker nemlig, at Engrosprisdannelsen bliver forskellig, eftersom man ser paa Eksportprisen eller paa den indenlandske Pris; men man ser altsaa ogsaa, som nævnt, at sammenholder man den indenlandske Engrospris med Detailprisen, har disse Priser bevæget sig ret ensartet, paa tilsvarende Maade som for Smørrets og Æggenes Vedkommende.

For Sild og Torsk har Engros- og Detailpriserne bevæget sig ret ensartet i Modsætning til Priserne for Rødspætter, hvor Engrosprisen er steget med 50 pCt., medens Detailprisen har været svagt faldende. Naar Udviklingen kunde forme sig saaledes, skyldes det Ændringerne i Prisudviklingen i den foregaaende Periode, i hvilken Engrosprisen fra 1924 til 1929 var faldet til det halve, medens Detailprisen kun faldt med 14 pCt. Under den opadgaaende Engrosprisbevægelse i de senere Aar for Rødspætter, har det ikke været muligt at faa drevet Detailprisen op, fordi der fandtes et aabenbart Misforhold mellem Engros- og Detailprisen i 1929. Ser man paa Prisudviklingen for Klipfisken, er Bevægelserne i Engros- og Detailpriserne ret ensartede i den omhandlede Periode.

Medens man for den foregaaende Periode saa, hvorledes Rugbrødsprisen fulgte Prisen paa Rug og Rugmel, har dette ikke været Tilfældet i Perioden fra 1929 til 1936. Medens Rugmelprisen fra 1929 til 1935 er faldet med 32 pCt., er Detailprisen paa Rugbrød kun faldet med ca. 14 pCt. Man maa derfor gaa ud fra, særlig naar man erindrer, at Rugbrødsprisen i den foregaaende Periode fulgte Rugmelprisen, at formentlig Brødfabrikernes Avance er blevet forøget. Med Hensyn til Forholdet mellem Detailprisen paa Franskbrød og Engrospriserne for Hvede og Hvedemel, tyder Udviklingen paa, at Bagerne yderligere har forøget Avancen paa Hvedebrød, medens derimod den tidligere konstaterede større Avance, som Møllerne havde opnaaet i Løbet af den foregaaende Periode, synes at være blevet formindsket i Perioden fra 1929—1936.

For Sukker kan man sammenligne den Pris, Dyrkerne faar, samt Sukkerfabrikkernes Notering. Detailprisen har nærmest fulgt Prisen paa Sukkerroer, men for de senere Aar ligger Sukkerroeprisen dog relativt højt sammenholdt med Detailprisen, et Forhold, som skyldes de sidste Aars Lovgivning til Støtte af Sukkerroeproduktionen. Der garanteres nemlig Avlerne er rimelig Pris, d. v. s. en Pris, der kan dække Produktionsomkostningerne samtidig med, at Lovgivningen ogsaa fastsætter Detailprisen.

Med Hensyn til Hvidkaal, Gulerødder og Kartofler ser det ud til, at Engrosprisbevægelserne stort set afspejles i Detailprisen, selvom der ogsaa her gør sig en vis Træghed gældende med Hensyn til Ændringerne i Detailprisen.

Ved Siden af de allerede anførte Betragtninger burde der ogsaa være givet en Redegørelse af Forholdet mellem Producentprisen og Mellemandelens Priser, saaledes at Spændvidden mellem Producentprisen og Detailprisen nærmere kunde analyseres for at faa en Maalestok for Mellemandleravancen. Desværre foreligger der ikke her i Landet noget tilgængeligt Materiale til Belysning af dette Spørgsmaal, saa man maa derfor lade en saadan Undersøgelse ligge og i alt væsentligt nøjes med, som det ovenfor er sket, at gøre Rede for Variationerne i Engros- og Detailpriserne.
